

ger og Landvæsenselever, som komme derind, i en saa vigtig Ting som Beslagskunsten, men at han tillige har det Over aarlig at give et Kursus for de Beslagsmede, der fra hele Landet indkomme til Skolen. Der gives hvert Efteraar paa Høiskolen et Kursus for Beslagsmede, som er meget søgt. Der indkommer stadig flere Begjæringer om Deltagelse deri, end der kan tilfredsstilles; men det er dog et ikke ringe Omfang, hvori det gjennemføres, thi der er omtrent 16—18 Elever om Aaret. Disse unge Mænd skulle i Forveien være uddannede Smedevende og komme saa ind paa Skolen, hvor de gjennemgaa et Kursus paa 2 Maanedg, i hvilket de nyde en særdeles god Undervisning, særlig i at beslaa Heste. Nu vide de Herrer ganske vist, at det er af overordentlig Betydning for Landet, at Smedene rundt omkring faae en rigtig god Udvikling netop i denne Retning, og de Herrer ville derfor indse, hvor vigtigt det er, at man har en Mand, der kan give en saadan Undervisning tilfredsstillende. Jeg kan tilføje, at efter Alt, hvad jeg har erfaret, udfører denne Embedsmand sin Virksomhed paa en tilfredsstillende Maade, og efter min Mening vil det være meget vanskeligt at erstatte ham. Jeg skal derfor henstille, om ikke den erede Udsvøer kunde finde sig foranlediget til at tage det Forslag tilbage, som han har været med til at stille under Nr. 26. Med Hensyn til det andet Spørgsmaal betræffende Veterinær- og Landbohøjskolen, som er kommet under Forhandling, nemlig at forhøje Undervisningspengene, skal jeg ikke gaa dybere ind paa Forhandlingerne herom for nærværende Dieblif, men kun gjøre opmærksom paa, at man ved at undersøge og bedømme dette Forhold ikke bør betragte Sagen, som om de, der søge Undervisning, ere delte i to Klasser, de Formuende og de Uformuende. Hvis det var saa, vilde vi snart Alle være enige, men man maa ogsaa tage Hensyn til, hvorvidt der til et saadant Institut søges en Del Disciple, hvis Forældre hverken kunde kaldes det One eller det Andet (J. H. Nielsen: Der er halvfrie Pladser!). Ja, det er ikke engang nok, at der er halvfrie Pladser; man maa meget nøie tage Hensyn dertil, thi som De ville vide, er der en Mængde Smaa, som staa selv paa det Trin, at de saare gjerne ville skaffe deres Sønnen en videre-gaaende Undervisning, men det er dem en meget stor Forskjel, om det koster dem 20 à 25 Rd. mere eller mindre om Aaret, og det er dette, som jeg tror, at det netop i meget høj Grad gælder om. Det vil være bekendt, at de fleste Elever, som nu ere der, ere Dyr lægeelever, og tillige vil det være bekendt, at de unge Mennesker, som uddanne sig til Dyr læger, sædvanlig ere Sønnen af Mænd, der have meget Lidt tilovers. Dernæst skal jeg tilføje med Hensyn til dem, der søge Undervisning i Landvæsenet, at det stadig udvikler sig mere saaledes, at de ubemidlede Landboere eller mindre Landbrugere søge at faae deres Sønnen til

at studere der, og jeg tror virkelig, at man maa sige, at man med Hensyn til mange af dem vil være i meget stor Tvivl om, hvorvidt man skal regne dem til de Formuende eller til de Uformuende. Der er altsaa visse Hensyn at tage i denne Henseende. Jeg vil paa ingen Maade sige, at det vil være urigtigt at foretage en nøie Prøvelse af den Betaling, der ydes for Undervisningen; jeg skal kun henstille, om man dog ikke med Hensyn til en saadan Forhøielse bør gaa frem i et Tilfælde som dette med en vis Forsømmelse.

Albretsen: Først vil jeg bede det erede Finantsudvalg saavel som det erede Thing undskylde, at jeg ikke er fremkommen med mit Endringsforslag tidligere; jeg havde ikke endelig bestemt at stille det før to Dage, forinden det skulde indbringes. Grunden til, at jeg har taget Ordet, er at gjøre nogle Bemærkninger til de Angreb, der ere rettede mod mit Forslag; og jeg skal da først begynde med det erede Medlem for Beise Amts 3die Valgfreds (J. H. Nielsen). Jeg kan just ikke komme til at staa saa meget skarpt overfor ham, thi jeg kan godt være enig med ham i mange Punkter, navnlig naar han udtalte, at vi skulle søge at fremme de mindre Bemidlede Vel ved Oplysning. Deri er jeg fuldkommen enig med ham, men dette kan ikke være nok; vi skulle tillige række dem Haanden paa alle mulige Maader, hvor det lader sig gjøre, da Trangen for Liden er saa stor. Det erede Medlem anførte ogsaa, at denne Hjælp ikke er Noget, da man deraf kun vil være i Stand til at yde 10 Rd. i hver Kommune. Vel sandt; men hvorledes gaar det med de andre Kommuner? (J. H. Nielsen: De uddeles ikke til alle Kommuner!) Nei, ganske vist, men jeg siger heller ikke, at der just i hver Kommune skal uddeles Præmier. Der staa ganske vist, at det skal uddeles i Amtsraads- og Byraadsstredene (J. H. Nielsen: Og til Sogneraadene!), ja ogsaa til Sogneraadene, men jeg siger ikke, at der skal uddeles Præmier i ethvert Sogn; thi der kan gjerne være et Sogn, hvor der kan udredes Præmie eet Aar, men ingen det næste Aar, i hvilket Præmie da kan udredes i et andet Sogn. Jeg gaar ikke ud paa, at der absolut skal uddeles Præmie, men kun paa, at der skal uddeles Præmier til dem, der ere værdige, og saaledes gaar det vist ogsaa med andre Præmier. Naar det hedder, at vi skulle række en hjælpsom Broderhaand for at trække den her omhandlede Klasse op, saa at den kan komme til at staa som selvstændige Statsborgere, og man saa tager snart Et og snart et Andet frem og siger: Det duer ikke, og det duer ikke, saa fører dette kun til, at man tilsidst maa spørge: Hvad duer da? Det er sagt, at de mindre Bemidlede skulle hjælpes ved Selvhjælp. Dette er sandt; thi den, som ikke vil hjælpes sig selv, kan ikke hjælpes, men den, som vil stræbe frem med alle sine Kræfter og gjerne vil hjælpes sig selv,